

Nr 33.

Ankom till riksdagens kansli den 2 mars 1926 kl. 4 e. m.

*Utlåtande i anledning av väckt motion om ersättning till handlanden
Fr. Ekman för på grund av monopolisering av vin- och
sprithandeln förlorad näring.*

(3:e avd.)

I en inom andra kammaren av herr *E. Lithander* väckt motion, nr 259, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har hemställts, att riksdagen ville besluta tilldela herr *Fr. Ekman*, Göteborg, ersättning för på grund av monopoliseringen av vin- och sprithandeln förlorad näring med ett belopp av 3,000 kronor per år räknat från den 1 januari 1919.

Beloppet har syntts motionären lämpligen böra utgå från av aktiebolaget Vin- och spritcentralen till statsverket inlevererade medel.

I fråga om de skäl, motionären anfört till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Med anledning av förevarande förslag vill utskottet till en början erinra om, att då frågan om ersättning till vissa näringsidkare i anledning av genomförandet av förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker m. m. i proposition nr 287 förelades 1920 års riksdag, föredragande departementschefen i fråga om spörsmålet om ersättning till handelsresande, personal och agenter inom spirituosahanteringen anförde, bland annat, att aktiebolaget Vin- och spritcentralen förklarar sig villigt att till prövning upptaga ansökningar från personal om erhållande av ekonomiskt understöd samt att efter bästa förmåga pröva varje fall för sig och antingen skaffa vederbörande lämplig anställning eller ock månatligen eller på annat periodiskt sätt utbetala det understöd, respektive den ersättning i ett för allt, som kunde synas befogad. Då bolaget kunde förväntas uppfylla den lämnade förbindelsen och, på samma sätt som redan under åren 1918 och 1919 samt början av 1920 ägt rum, pröva möjligen tillkommande nya ersättningsfall, uttalade departementschefen såsom sin mening, att ifrågasvarande ersättningsfrågor erhållit en sådan lösning, att någon särskild åtgärd från statsmakternas sida icke syntes honom vara erforderlig. Departementschefen anmälde samtidigt, att i några fall enskilda ersättningsökande, bland annat den i motionen omförmälte *Ekman*, direkt till Kungl. Maj:t inkommit med framställningar om ersättning. Enär emellertid med hänsyn till vad under ärendenas behandling upplysts, någon befogad erinran icke kunde göras mot de i aktiebolaget Vin- och spritcentralen fattade besluten,

*Utskottets
yttrande.*

syntes framställningarna departementschefen icke böra föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

I den skrivelse, i vilken riksdagen anmälde sitt beslut i anledning av förenämnda proposition, anförde riksdagen, bland annat, att riksdagen vid prövning av vad i ärendet förekommit och de slutsatser, som i propositionen blivit uttalade, funnit sig kunna i allt väsentligt ansluta sig till desamma.

Såsom den föreliggande motionen giver vid handen, har Ekman, som vid tidpunkten för den nya rusdryckslagstiftningens genomförande bedrev agenturverksamhet inom vin- och spirituosabranschen i Göteborg, av Vin- och spritcentralen tillerkänts en årlig pension av 1,000 kronor från och med den 1 januari 1919.

Av en motionen närsluten bilaga inhämtas, att Ekmans nettoinkomst på försålda varor inom sagda bransch under åren 1911—1918 uppgått till följande belopp:

År 1911	kronor	443: 04
» 1912	»	314: 88
» 1913	»	635: 70
» 1914	»	2,288: 12
» 1915	»	1,427: 94
» 1916	»	837: 78
» 1917	»	3,105: 10
» 1918	»	42: —

Av dessa siffror framgår således, att under fem av de åtta år, denna tablå omfattar, Ekmans inkomst av här ifrågavarande slag understigit beloppet av den pension, som tillerkänts Ekman och under tre av sagda år icke ens uppgått till hälften av detta belopp. Ekmans medelårsinkomst för hela åttaårsperioden uppgick till omkring 1,130 kronor. Vid sådant förhållande synes det utskottet uppenbart, att den Ekman beviljade pensionen, som i det närmaste motsvarar hela hans medelårsinkomst av verksamheten under åttaårsperioden och väsentligen överstiger den inkomst, Ekman under flertalet av dessa år haft av sin verksamhet, måste betraktas såsom för Ekman synnerligen förmånligt beräknad.

Utskottet vill slutligen hava påpekat, att, enligt vad till utskottets kännedom kommit, Ekman, utöver sin pension, i december sistlidet år erhållit ett tillfälligt understöd från Vin- och spritcentralen å 500 kronor.

Under återopande av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att herr Lithanders ifrågavarande motion, II: 259, icke må vinna riksdagens bifall.

Stockholm den 2 mars 1926.

På statsutskottets vägnar:
S. H. KVARNZELIUS.